

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre ————— 4 frt.
Félévre ————— 2 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
A hirdetési díjak előre fizetendőek.

MEGJELEN VASÁRNAP REGGEL.

Felolvasó szerkesztő: Kialdó-tulajdonos: R. EITZ JÁNOS. CSÁVÁNY JÓZSEF.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy hasznos feltétlenkorlát 10 kr.

NYILVÉLTETI KÖZLEMÉNYEK:

Feltétlenkorlát 24 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Kellő fiárlatod.

Tisza-Kürt község kérelme.

Ajánlva a vármegyei törvényhatósági közgyűlés becses figyelmébe.

Mindenki tudja, hogy mai nap hazánkban a községességre fordítják a legnagyobb gondot. Egyesek, községek, települések s maga az állam milliókat költenek e célra. A folyamatok szabályozás, a tavak kiszáritásai, a híres cesedi lápok kanalizálják, lecsapolják, többek közt azért is, mert a vidék egészséges levegőt megfertőzteti. Gond van utak, iskolák, közhelyek, udvarok, árkok, gördők tisztántartására; a kenderátvitelnek a község-el való eltávolítására, elhullott állatok elárasztására s mindezek, igen helyes, ma már az egyszerű nép által is elismert szükséges intézkedések: de esodlatos, hogy a községességek organumainak, az orvosi állomásoknak szaporítására, az orvosi körökreinek helyesebb, célszerűbb kikerekítésére, beosztására, sem az államnak sem a vármegyének nincs semmi gondja.

A körorvosi intézmény például ma is azon állapotban van a mint 30 évvel ezelőtt volt, midőn felállított; az orvosi körök ma is egy vannak kikerekítve, mint ezt 30 év előtt a községességre iránt indolens, közönyös, előjáráságok megállapították. — És ehhez a beosztáshoz a vármegye, a törvényhozás is oly göröcsen ragaszkodik, — mint a gazdag örökös háztartományi örökségéhez; azon semmit változtatni nem akar, nem enged, — habár egyes községek a tarthatatlan

közégességi állapotokat belátva nagy áldozatokkal törekvésnek ezen segíteni. — Pedig 30—32 év után még a vajyon jog is megszűnt a keserűt is elévült.

Itt van például a Tisza-zúgban, a cibakházi orvosi kör, mely 30 évvel ezelőtt, olyan meggondolatlanul lett kikerekítve, hogy a Tisza folyó — ez utjabban megismert kolerafélszék — körül 20—21 kilométer távolságra — nyúl ki e benne a két legnagyobb község Cibakháza 4500 lakossal és Tiszakürt 3000 lakossal a hosszú kör, az ellipsis két gyűpontjában egymástól 14 kilométer távolságra van s még ez csak hagyján volna, ha az orvos a közbe eső községek valamelyikében lakna; de bős atyáink Cibakháza tettek s így a körorvos a körhöz tartozó 10 ezer lakos látogatását, gyógyítását onnan kénytelen eszközölni, — hetenként egyszer meglátogatván a körbe eső községeket.

Tisza-Kürt község van emiatt a legnehéz helyzetben, mert a vidékek sokszor, — különösen a megbetegedések idején, ősszel, télen és tavasszal járhatatlan utjai vannak. Oly évben is, midőn semmi járvány nincs 2—300 firta került a körorvos szállításra, — e mellett fizet a körorvosnak évenként 140 firt, s az orvost ezen időszakokban mégis hetenként csak egyszer, akkor is egy pár óráig látta, mert alig érkezik meg a községbe, a rövid nap s a rossz utak miatt nem sokára kénytelen visszaindulni, ha éjjelre haza akar jutni.

Arról meg szó sem lehet, hogy a 4—5 kilométerre Szélevényig és Csepáig elnyúló t-kürti hatáiban levő betegeket meglátogatta s így ezek, a t-kürti hatáiban lakók körülbelül 1000 lélek, a helyett hogy betegeiket T-Kürtre behoznák, — a mellett, hogy a fenti költségekhez pótdólon hozzájárulnak, — kénytelenek a hozzájuk közelebb eső csepai vagy kunszentmártoni orvosokhoz járni a kik aztán természetesen nem tartoznak nekik 30 krért rendelni. Sőt merem állítani, hogy rossz utak idején még T-Kürtől a faluból inkább is Csepára viszik betegeiket, vagy a csepai orvost hozzátják, mert arra homokos az út, Cibakháza felé pedig feketetlen jár.

Minden elfogulatlanul ítélő átláthatja tehát, hogy ez a helyzet tarthatatlan.

Tisza-kürt község előbb az orvosi székhely központba helyezésének kérelmezése által akart a helyzetet segíteni, de ez nem sikerült, majd azt kérelmezte, hogy a Cibakháza körből szakítottassék el Kürt és Inoka, a csepai körből T-Ugh, s e három községre egy új orvosi kört képezzen (mert hiszen így is lett volna mind a három körben 6—6 ezer lélek már pedig általános elv, hogy 5 ezer lélekre kell egy orvos meg egy gyógytár), és itt egy kis port hintettek T-Kürt község szemébe; megkérdezte a vármegyei törvényhatóság a szomszédos községeket, hogy hajlandók-e a 3 község külön körre alakulásból reagú eső többet fizetni. Természetes, hogy tagadó volt a válasz.

TÁRCA.

Carneval.

A „Kunszentmárton és Vidéke” eredeti tárcája.

Ne gondolják — kérem — hogy egy tárcza ezme-e tértáza között szoros összefüggésnek kell lenni. Dehogy. Iám, én ezt helyonytom példával. Mert minden carneval olyan latin nyelvi korosszült, hogy nie da gewessen.

Hissen tudják az urak, s akik nem tudnak, kérlek meg azoktól, kik saját szomoriban megkonduzott példájukból emlékezhetnek, hogy: „caro, carnis = s, saját nőneműk veték.” Valens pedig olyan hátszédos igéje círeiorhis Cservának, amelynek értelme ez a nagyetekintélyű úr sem tudott bizonyos. Annyit tudott tán róla, hogy érvényben levést jelent.

Carneval jelenti tehát a farsangot, melyben a hús minden tekintetben érvényesül.

Mint hogy pediglen a néhai való időköt fogva csak a hús volt érvényben farsangkor, és minden, a mi nem hús, nem test, hátterbe szorult: ne utközzék meg azon, hogy a szemlen, a lélek a minden minden logikája is megsemmisül ilyenkor. Ez ugyan egyik-másik felebarátunk egyikéket is megtörténik. A különbség csak az, hogy farsangkor a nagyon sokan ismerik kötelességnek a bolondozást, máskor csak sokan. A kötelességszerű bolondozás napjai ezek: irok tehát a carnevalis emberrel, azaz a jó értelemben vett „nagy bolondokról.” Ugyan így érvény irhatné én akár Bálián

gazda jószágáról, akár Incitatorról, a kiki Caligula római imperator konsultá tett, akár arról a véres hurkáról, a mit Károly angol király lovagja ütött, akár a patányiról, amit dapanban imádnak. Chinában esemegének tekintenek, Párisban megvesznek, nálunk meg a kutynak nem kell. — Söt kisebb farsádságok irhatné én mind-egyikről. Mert, — bár ismerem a világtörténelmet ekeözve a tibetieköt, kik a majomhoz legközelebb állának, s így legbizonyosabb rónak, hogy a majomtól származnak, — fél Herkulesig, kinek a vén Jupiter vala az atyja; — elkezde Ceylontól, ahol egy asszonynak fiz ura van, Törökország, ahol minden tisztessegek embernek tiz felesége vajyon; — elkezde Assinestől, hol az egész ország asszony nincs, s hol a lakosság a közeli szigetéről elpottott firtak által kizárólag a sziklás szigetszámban, fel az Anaxozonig, ahol a névből sejtethetőleg nem tűrik a ferfit; — elkezde Demokratistól, ki nevetve szelleuet, Sokratesig, ki nevetve halt meg; — mégis, mivel az emberek bolondságait nem igen szokták irásba foglalni, nehé munkát kelle végeznom adnihoz beszerzése végett.

Annál nehezebb vala pedig ez, mert a világ halálán. Valóban csunya tolo, hogy sommit, sem tud igazán méltányolni. Mondják csak: kérem, — méltányolva e Udnotot, ki a kiroinolt, és Lechecht, ki a tournir feltalalta? Pedig ezek az urak találmányaikkal forogásba hozták meg csak a Keletet, hanem nyugatot is.

Azokat a keselyűségeket meg fel tudja jegezni, hogy Proklusnak vagy meg volt, Aretin pápos, szent Pál törpe, Honoré Milton, Ossian vakok, Voltaire bépa, Lord Byron sánta volt.

Agatokles farsakból lett királykál. Primitlus bérésből Csehország fejedelme, P. A. Portinax kereskedő legényből, Licinius ostrogörkőből lett római imperator, Rafael Sanzio gyermekből, Munkácsy asztalos inas volt.

Mi közlünk ahhoz, hogy Vitellus nyolc hónap alatt harminkeöt milliót költött a gyómra; — egy disztribúció kétezer hal és het ezer madár pesenye adottat fel? Minek azt tudni, hogy Claudius, ha Piso, Cleopatra és Antonius nála ebédelt, olyan étvágyig evett, hogy utána három napig is undorodott miandótt, ahol ételnek neveznek? Ki kíváncsi arra, hogy Julius Caesar reggelletől este tartó lakomát adott, melyek néha-egy tartomány jüvedelmébe kerültek? Hogy Gieta betűrendben adotta fel az ételeket? Hogy Lucullus, ha már annyira jól lakott, hogy nem bírt enni, egy csészé megkezeszt használt étvágyisimánál? Hogy Frigyes szász hercegnak minden rugzati után megkellett abroncsoltani a gyómrat? Hogy Eobanus Hassus egy állat helyében megivott két akó söröt? Kit érdekel az, hogy Rembrandt a saját és heringet, Lessing a lenesét, Schiller és Szilágyi Dezős a sódort, Voltaire, I. Napoleon, N. Frigyes a kávé, Tasso a befőtteset, és a saláit cakorral, Vörösmártó Mihály a marhapesenyevet, Deak Ferenc a kassai negyvet, Petőfi Sándor a hurkát és a kolbászt, Madach a tölőt káposztát szerette? Minek azt leírni, hogy Arany János minden ebéd után egy narancsot bekebelezett be?

Pedig meenny fontosabb dolgot nem irnak le a tudósok!

Leírhatnák azt például, és kellőleg megvilágíthatnák, miért száz negyven millió az ismert

mert hiszen melyik község volna hajlandó a szomszédos községek érdekében állni, — Most a legnagyobb és utolsó lépésre határozta el magát Tisza-Kürt község. — A képviselő testület kimondta, hogy községi orvosi állomást szervez évi 500 frt fizetéssel és 100 frt lakár, vagy természetben lakással, ha a cihakázai körből kieresztik, vagyis a mostani körörvosnak járó 140 frtot nem kell fizetnie tovább.

A vármegyei törvényhatósági közgyűlés márciusi havi közgyűlésében fog dönteni ügyünk felett. Már is hallottunk olyan hangokat, hogy ezen 140 frtot a többi községekre utalni nem lehet, s hogy a kör törvényhozásilag szerveztetett tehát azt megváltoztatni nem lehet. — Uram! ez annyi volna mint egy áldozatra kész községben vissza fojtani az áldozatkészséget; büntetni azért, mert jót akar, mert haladni kész; a közegészségügy stagnálására, 30 év előtti állapotban hagyására vezetne ez.

Jól tudjuk azt, hogy ez egy kissé nehéz dolog, mert T.-Kürt annak idején a körörvos fizetéséhez való járulást elvállalta, de azt is tudjuk, hogy ennek kezességül vétele, a 140 frtnak a szomszédos községekre utalása lehetséges is, igazságos is mert kevesebben a községek, a közegészségi ügyek jobban kiélgeztethők lesznek, míg T.-Kürt községétől, ennek tovább követelesé igazságtalan volna, miután már ez ügyben nagyobb áldozatot hozott.

Különben mi a vármegye bőles belátására bizzuk ügyünket; intézkedjék bőles belátása szerint, vagy új kör szervezése; vagy ezen 140 frtnak a visszamaradék 3 községre utalása iránt tegyen lépéseket a törvényhozásnál, vagy rendelje el az orvosi székhelynek T.-Inokára a központba áthelyesztését, de a mostani helyzet tarthatatlan, ezen segíteni kell!

MI HISSZUK, REMÉLJÜK, hogy kérvénységet, áldozatkészségünket a törvényhatóság nem fogja visszadobni, háttérbe szorítani, hisszük, reméljük, hogy a törvényhatósági közgyűlés tagjai s különösen az ezen a vidéki viszonyokkal ismerősök... bennünket támogatni fognak; s kérjük, hogy támogassanak is, annival is inkább,

csillagok száma, és miért nem százegyvenegy millió?

De én mindezzel nem törődöm. Mit bánc én: mit inkább le bolondságuk közül! Elég ez hozzá, hogy megundorodjak az ember az embertől, ha a múlt és jelen örültségei mind ismerné.

Régezen, — a többek között ez is egy — az Istenről azt hittek, hogy medve alakú; némely bőles azt vitatta, hogy az örök valót a lehetet is megüli.

A Thalmud stricte meghatározta, hogy az Istennek hány mérföld hosszú a karja, hány mérföld széles a feje, hány szeme, hány szája van.

A Korán szerint tízezer fátoly takarja Allah arca.

Mohammed két menyországot különített meg, melyek réz, acél, ezüst, arany, smaragd, topáz és gyémántalannak kirakva. Szerinte a harmadik égen van egy fehér kakas, melynek magassága háromszáz negyven mérföld. Ez a nagy kakas költ fel a természetet minden reggel. Az ötödik égen van egy angyal, kinek fél oldalai fűz, fél oldalai jég.

A hittörténet szerint az emberek hite az, hogy az emberek ötlei az, hogy az emberek tulajdonságait az öröki, aki megsejtik. E hit el különösen a néger mammian, babukku, monbuntu, bíhei néger, kimbunda, fan, osszieba törzseknél.

A XV. század bölcselői komolyan disputáltak a fölött, egy tíz hegyen hány angyal fer? Az a kérdés sem utolsó erjed az akkorai tudós világban, hogy, ha az ember malakoz

mert higgyék el mélyen tisztelt uraim, hogy az ilyen méltányos érdekek elnyomása, háttérbe szorítása szüli és ápolja az alsóbb rendű néposztálynál a szocializmust a melyely fájdalom, úgy látszik már a t.-zugi józan gondolkodásra nép is inficiálva van — midőn t. i. látja a népet, hogy mi adozunk épén úgy, mint a melege többi vidékeken lakók és még is nekünk sem járható közlekedési utunk, sem vasutunk ninc.

Aldozunk! készek vagyunk örönk feltehető áldozatot hozni, hogy közegészségügyi viszonyainkat rendezzük, hogy közel legyen az orvos, hogy betegünk gyógykezeltessük, de nem lehet, mert a vármegye nem engedi. Ha azután gyógykezelés nélkül halnak el gyermekeink, rakásra büntettet bennünket, ha járvány van, az orvos naponként szállítási költségeivel szaporítja pótdánakot. — Így oszkozik a nép; így burjánzik fel a gym, a dudva, a mérges növény elméjének és szívének fogékony földjében.

Ajanlom még egyszer igazságos körrelmünk és ügyünklet a vármegyei törvényhatóság szives figyelmébe.

Tisza-Kürt, 1897. február 25.

Stuk Károly.

NYILT LEVÉL

a m. kir. pénzügyigazgatósághoz.

Adót fizetni állampolgári kötelesség. A ki ezen kötelességét nem teljesíti, igen helyes, hogy az állam a maga nagy súlyával, a maga összes apparátusával erre kezeszert. Ez az igazság, az egyék.

Ha két fél egymással szerződik, egyezséget köt, a szerződés és egyezség úgy tiszta és becsületi, ha a módozatokat mind a két fél betartja. Legyen az két ember, vagy két társaság.

Ha én az adómat nem fizetem s az állam ezt, úgy a hogy tudja, behajlja rajtam, magam kerestem a magam baját, szenvedjek érte. De ha én, az egy ember, egyezséget kötök az állammal, vagy annak képviselőivel, az adóügyi jegyzővel s a szerződést az állam, vagy annak követele képviselője, a jegyző nem tartja meg, úgy ezen eljárás azt a hatóság, melynek nevében az egyezség kötöttet, kompromittálja legerősebben.

A múlt év szeptember havában Kunszentmárton község adóügyi jegyzőjével egyezséget kötöttem, hogy határolok adótorozásom kiegészítő, a melyt rajtam behajtani eddigle nem

hajt kötélen, a malacz vezeti-e az embert, vagy az ember a malacot? Ha a nap éjje süne, mi sütné nappal?

Az angol parlamenti jegyzőjének tollára s a jegyzőkönyve vételeire meltonak talaltak azon tenyt, hogy 1006-ban majus 14-én egy egyszerű uszár kútya az alsóháza bement.

Még régebben egy Lucian nevű tintanyaló egész kötet könyvet írt versben a légy diszertoról. (Merita muscarum.) Erasmus a bolondságok magasztalata görögül. (Morias Enkonim.)

A nemrég elhalt világhírű Dumas filis azt kívánta, hogy koporsójába tegyék háti zabonytát és bő nadrágot.

Nagyon régen történt, de történelmi tény, hogy Xerxes a tengert megkorbaeseltatta. Heraklitosz mindig írta, Demokritosz mindig nevetett.

Az sem utolsó, hogy 1585-ben a valencei helyőrk perbe fogta a hernyókat és miután ezek a per megvesztették, számta őket meggyéjeből.

XII. Lajos mint gyermek lépett a trónra. Az utvártak hízlelgni akarván a királynak, hogy hozza hármas csapust arra a helyre, leborotválták szakállait. Egy év alatti egész művelt Európában nem volt többé szakáll. Egyszer aztán Sainfort szakállt mérésztel ereszteti. Nagyon jól állt neki. Pár hónap alatt a vén Európában nem volt szakállalan lélek. Akkor találták fel a most újabb felkapott kenőcsöt is, melyet nagy szerényen hirdettek: „Nincs többé kopasz áll!”

De felhozok még egyebet is. 1815-ben a

sikerült, hajlandó vagyok 10 frtot havonta túrleszen. Ezen alkalommal azonban világonas kitentettem s ezt, ha kell esküvel is bizonytom, hogy azon hiszemen s azon feltétel mellett tezesz ez, ha ezen megajánolt összeg rendes befejtése után nekem semmi néven nevezendő köllemtelensegim, semféle adó emén — még külön felemeltettem a IV. oszt. kereseti adót is — nem lesznek. Ezt az egyezséget én az állam, a megye és a község engedély közzelvettem. Benczy Viktor kunszentmárton adóügyi jegyzővel kötöttem meg, ki erre kijelentette, hogy semmiféle zaklatásnak kitéve nem leszek, csak fizessen pontosan a kikötött 10 frtot. Biztam — elég botorl — a hatóságban és fizettem, a mint azt a könyvek bizonyítják, a m. évi október havától kezdve a f. évi március hó 1-ig 83 forintot, ságe nyolevaolannom forintot.

A f. év március hó elején az említett adóügyi jegyző felhívat, tehát az említett egyezség kötese után őt hívál s kijelenti, hogy 6 ézt nem úgy értette, hogy így meg úgy s követeli tőlem a határolok adót, melyre pedig jog és tisztességgel megpeccsétel szerződésben már kiegyeztem vele, illetve azon hatósággal, mit 6 képvisel. Ezen tárgyalás alatt — bár eleinte hallani sem akartam ezen az őt hónap szókias által szankcionált egyezség megújításáról — ismét meggyeztettem mert tudtam, hogy az ország és jogtalanlag, ha csak rövid ideig is, de sokkal erősebb a jog és igazságnál, mondóm ismét megegyeztettem, a község főbirájának P. Kovács Gergelynek jelenlétében, hogy ezental tovább is havi 10 frtial túrlesztem határolok adómat, a jövő hónapban kivételesen 24 forintot fizetek.

Ismét bízom a hatóságban s bizalmam ismét ostroma volt.

Mert mi történt. Benczy Viktor adóügyi jegyző a múlt év község nevében velem kötött egyezséget mellőzve, ezt megszejtve s ezzel ismét kompromittálta azok szavahitőségében való hiedelmét, a kiket velem szembe képvisel, névszerint a községet és a pénzügyigazgatóságot.

A megállapított kules szerint összes adóhatárolok, valamint a folyó évi kivetés is az év végével teljesen túrlesztet levél volna, az állam és a község érdeke jó és sikeresen biztosítva.

Kellem már most, szabad-e egy basáskodó, hatalmát fitogtató hatósági községnek kompromittálni a pénzügyigazgatóságot két ízben, megszejtve — ennek megszejtésével — kötött egyezségünket, méltányos dolog-e szekirozni és vexálni az ismeretes apparátussal azt az adófizetőt, ki egyezség szerinti kötelezettségének pontosan eleget tett; józan és okos dolog-e zaklatni olyan embert, ki a megállapodás szerint összes 4 esztendői adótörlesztését a f. évben — az év évi adóval együtt — túrlesztészen.

Mert, ha az egész kvalifikálhatatlan eljárásért az a hatóság, melynek feladata mindezeket

bécsi kongresszuson egybütyöl föjedelmek a sajtó királyiava tettek a „fromage-de Brie”-t.

Buffon, a híres angol szónok, dolgozás közben papír szarvakat viselt. Diderot Pétvárról Parisig hált sapkában és halókabátban utazott.

Amuruz szultán négyezer kutyájának nyanyarkára esmáltatott arany óvat.

Richlieu a falra ugrott, Clarke a székeken keresztet.

Erszébet hatvan éves korában tett szerelme a tizenözyöl éves esszi grófb.

Sully egykor templomba ment s nagyon fáizott. A templomnál veszi észre, hogy a nadrágját ott feledte.

Ziska végrendeletileg meghagyta, hogy börtön dobja házába.

Dahomeyban csak különös királyi engedély folytán szabad az úlóséket tíz centiméterrel magasabba esmáltatni.

A niellm és szomszédos türzsek a halott mellé eleven fát és leányt is temetnek, hogy arról a legyet hájtsák.

Liberia szabad néger államban csak néhány évvel ezelőt is eladta a férj feleségét pár levél dökvésztel.

A bakok időhöztesül hanyagyt vagyó magát és ezomból a magán.

Sandl hontottatja király egy utazótól négy osztrák értékű krajczart kir.

Ime, összehánytam íti nehány apró bolondságot, vagy ha úgy tesszik: bolond apróságok, hogy bebizonyítsam, hogy bolond és volt bolond farsang nélkül is.

Sakban.

elbíráni, elégtételt nem szolgáltat, beáll ismét a status quo ante.

Ha Bereczky úr a hivatalos hatalmát arra használja fel, hogy igazgatálatnál és méltatlannul zaklatása az adófizetőket — mert én csak egy ember vagyok, de halom vagyonuk sokan — úgy beáll az az állapot, hogy elefejtje az ember a törvény tiszteletét, a hatóság iránti kötelességet és adókat, az ilyen zaklatásoktól elcsikestve, épp úgy nem fogja fizetni, mint azelőtt.

Mert én a hatóságot olyanok képelem, melynek minden intézkedése szent. Ha az valamit mond, ha az valamit elvállal, ha az valamit megígér, az — szentírás. Bereczky úr a ketes dicsőség, hogy ezt a hitet az emberekben megintatja, de aligha hiszem, hogy föltűnt hatóságos mértával, melynek nevében basaskodásait és önkénykedéseit őrzi. Mert a hivatalos hatalom nem ad senkinek jogot arra, hogy rokon-vagy ellenszenvének, annak köpenye alatt adjon ki fejéjezt. Ez lehet szokás Kelet-Ázsiában vagy a nyom-nam negerek között, de nem Magyarország. Bírálja el a tek. pénzügyigazgatóság az eladottakat, melyet a vezetékekkel, tanúkkal és az adó elvételéi végtelennel igazságot és bizonyítani bármikor lehet közzé. Én eleve tudom, hogy nem fogja helyeselni és nem helyesbelheti az ő neve és egeire által dühingő hatalmaskodását. És nem helyesbeli először is kibár, az meg a korrekci urai emberek között is szán megzsebesít és ismételt megzsebesít egy olyan egyezménynek, mit a szerződő felek egyike mindig pontosan betartott.

Ismerem a tek. pénzügyigazgatóságnál utarkodó szemleket, az a méltányosság szemle volt és kell, hogy az legyen, pláne akkor, ha kétszer-kétszer négy módjára világoz, hogy az adófizető fizetni akar.

A Bereczky úr eljárása azonban a hüvelyk-szortó és az archimédies csavar ismert eszközök juttatja eszembe.

Az elmondottakért egytől-egyig szavatoлок, ezek szaraz tények. Ha jog és igazság létezik, meg fogják mondani a bíróság helyes vagy az, ilyen eljárás nem a törvény szellemével folyó s nem a törvény szerint való, mert minden törvény a tisztesség és erkölcs állapontján kell, hogy álljon.

Egy adófizető.

HETI HIREK.

Kunszentmárton, márcz. 7.

* **Eljegyzés.** Untermyller Erné szentesi könyvkötő f. hó 1-én eljegyezte a Trinac szentesi békétséki malom főmőlnárnak, Széphegyi Károlynak kedves és művelt leányát, Jusztikát.

* **A pusztá-mesterszállások,** a mint értesülünk az új közseg szervezése alkalmával létesítendő jegyzői állásra egyhangulag Dóka Elek, volt adóügyi tanácsos akarják megválasztani. Mi, kik szemtanúi voltunk Dóka munkásságának és tudásának csak örömmel regisztráljuk ezen hirt, bator önjárását, hogy egyeznek nem jellemzőbbek az állásra, annak idején elszakította őt, a mi községünköt.

* **Telefon.** Mátyás Lajos gőztelgyártóuljados és építész engedélyt kapott, hogy a város határára levő téglagyárból házához a telefont bevezethesse. Valami formahiba miatt azonban a munkát egyidejűre be kellett szüntetnie, de a mint halljuk, a legközelebbi jövőben a munkálatokat ismét felveszik és napok alatt befejezik.

* **A tiszaföldvári ténakevődés újfásítása f. hó febru. 20-án kitűnően sikerült ténakevődésről rendezett, melyen Tiszaföldvár értelemiségének szeme-java s a környék igen szép számmal vett részt. Feszeltenség, jó hangulat jellemző a mulatságot, melynek rendezői meg lehetnek megdöbbenve a sikerrel. Befolyt 160 f. és 62 kr, miből 107 f. 98 kr kiadást leszámlált maradt tiszta haszon 52 f. 02 kr; ebből 28 f. 51 kr mai napon az izraelita egyháznak templom építésére adott át; 23 f. 51 kr pedig a helybeli takarékpénztárhoz tétetett be a szegény tanuló felnevelésére vizsga jutalom díján. Felülvezette: Rátics Mihály 5 f. Ruffa János, László József 4—4 f. Frank Mr Scheiber Herman 3—2 f. Soos Géza, Ehrenfeld Sándor, Né-**

meth János 1—1 f. Weisz Béla, Szalóty Albert Lórá József, Varga Izidor, Brtun Jónás, Bernmann Lajos, Braun Albert, Karpelen Mr, Rátics Mr, Bauer Armin, Dr. Szegedi Kálmán 50—50 kr. Fogadják a nemes adóközök a rendezőségnek hála köszönetét. Jelen volt asszonyok: Dr. Szegedi Kálmáné, Krausz Mukine, Jánosi Sándorné (Cibak), Stern Antalné, Markreth Jánosné, Braun Józsefné, Braun Albertné, Rátics Morné, Rátics Marné, Löwy Józsefné, Csécs Beláné (Szolnok), Sahwarcz Dánielne, Kátay Ignaczné, Kuhn Lajosné, Kiss Balazsné, Kiss Deszóné, P. Nagy Gaborné, Simonyi Jánosné (P.-Mártfi), Szántó Albertné, Frank Lajosné, Deuts Vilmosné, Tokay Lajosné, Szé. Kamper Jánosné, Auer Károlyné, Molnár Jánosné (P.-Mártfi), Rácz Jánosné (T.-Inok), Tantó Imrené, Lupa Bertalané, Leánykó Jánosné, Margit, Csék Etelka (Szolnok), Sarkady Juliska, Deuts Ida, Kuhn Erzsébet (Szent-Márton), Katona Mariška, Rácz Irma, Lampeller Bella, Molnár Gizella (P.-Mártfi), Czetyényi Irma (L.-Ladány), Simonyi Mariška (Mártfi), Tajka Etelka (Szolnok), Rátics Gizella, Rózsi, Jolánka, Betti, Ilonka, Fischer Hermin, Schwartz Irma (T.-Szt.-Miklós), Löwy Berta, Helena.

* **Elvesztett aranyfüggő.** Az iparos álarcsobny egy értékes fél aranyfüggőt elvesztett. A becsület megtaglított kérjük, hogy azt vagy az ipartestülethez vagy a szerkesztőséghez beadni sziveskedjék.

* **Kittüntetés.** A mint egy kisse elkésetten tudóstának, ő Felsőge legfelsőbb elhatározásával Magyarország Lajos, a Szolnok-Congrad Tisza balparti armentésit társulat gátörénék, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül az ezüst éremkereszttel adományozta. A kittüntetés átadása alkalmával, a társulat legutóbbi közgyűlésén dr. Hajdu József, kerületünk orsz. képviselője mondott emelkedett szellemű beszédet Magyarhoz.

* **Az iparosok álarcsobny-hálya,** mint minden évben, úgy ez ideén is, kitűnően sikerült. S a mit különösen ki kell emelnünk, az álarcsobny ez alkalommal megemberelték magukat. Nem azok az ostoba, elesélept maszkok jártak-keltek a terebben, melyeket már százzal láttunk, hanem edem, fűrgé alakok, kik helyül-közéssel harsogó kacajra kellettek a közönség előtt mőkák-kál. Felülvezette: Sipos Kálmán 2 frt 20 kr. — Talányi Ottó 1 frt 20 kr, Lukács András 1 frt. — Kadár József, Lefor István, Vay Alajos, Weisz Jakab őrás 1—1 frt, Fray Ödön, 50 kr. Szizom Györgyné, Engler János, Stern Benó, Kis Imre, Orozslán József, Molnár Mátyás. Kakuk Ernő, Klein Adolf, Deutsch Simon 40—40 kr, Kovács János 30 kr, N. N., Józsa István, Szabó Kálmán, Beládi Antal, Tóth István, Sárosi Nándor, Kocsis Antal, Prém Károly, Herz Sándor, Herkő Gyula, Káldor Soma, Horváth István, N. N., N. N., Faezacs András 20—20 kr, Kerekes Anuska 15 kr, Oláh Lajosné, N. N. 10—10 kr. Gyümölcsarulásból befolyt: Egy gyümölcsarulás bény 2 frt 13 kr, Herkő Gyuláné 24 kr, Kézsmárki Matildika 46 kr, Kis Mariška 13 kr. Összes bevétel 161 f. 01 kr, kiadás 65 f. 13 kr. Ezek szerint maradt az ipartestületi hízalaptöke gyarapítására 95 f. 88 kr.

* **A tiszakürti szőlőköbe vezető s lapunk legutóbbi számbában kifogásolt rossz utam javítását,** a mint értesülünk az illetékes hatóság által elhatározta s ezen feladattal Kunszentmárton közönségét bizta meg. A magunk részéről csak orvendeni tudunk, hogy felszámolásunkkal ilyen gyors sikere lett.

* **Óróda-bél.** Szabó Róza k. a. óróvádiának a farsang utolsó napján bílat tartottak a kicsinynek számára. A jelen volt hölgyek névsorát tudóstónk még ma is nyomozza, miután egyik-másik csak a „papa” és „mama” szó ismerl. A jól sikerült mulatságnak csak a késő délután vetett végét; a mulatság délután 2 órakor kezdődött.

* **Elköltözés.** Kovács Antal csépai születésű jómórad, ki a tiszazsug szőlő-gunyok operátorje melléknéven ismeretes, elfogatása után a kir.

járisbírószágtól a szolnoki kir. törvényszékhez kért át csendőrségné, a honnan nemokára jérei lakhelyre teszi át állandó tartózkodási helyét — s ezt a leghelettebb forrásból tudjuk — névszerint Lipótvárra.

* **Ségely az óróvádnak.** Kunszentmárton közseg képviselő le stitule legutóbb tartott közgyűlésén igen helyesen és igen méltányosan, az ezideig egy óróvádnak szánt 160 frtyai évi segélyt 50 frtal felemelve, evet összeget a Hain, Szabó- és Wirth-fele óróvák között egyenlo arányban — tehát évente 70—70 frtal segélyt mindenki óróvát.

* **Egy ártatlan szocialista.** Pap Lajos hajdu-dorogi illetőségű asztalos-legendy, ki Oláh István helybeli asztalos műhelyében volt alkalmazva, egyre azt hangoztatta, hogy ő szocialista. Dolgozó, magasztos elveivel hűen természetesen nem akart, azonban pénzét egyére kirt, zaklatva ezzel gazdáját. Végül ez megunta garázdálkodását a helybeli csendőrségtől kért a leve népbírárt ellen oltalmat. A csendőrség letartóztatás a a tiszaföldvári szolgabírói hivatalhoz kiserete at.

* **Drága mulatság.** B. Nagy István pusztá-mesterszállási lakos kárára a m. hó végén Irma Józsa kunszentmártoni lakos kormcsajában 21 frtot a mellénye zsebéből elemeltek mulatozás közben.

— **Új írtószér.** Kártékony állattak u. m. phyloxera, peronospora, fergék, egerék stb. szőlőkötől, és szántóföldekről tökéletesen kiirthatók a es. és kir. szombat, „Viktória” műtrágyával, melyet Pon gráczer Károly (Budapest, Dohány utca, 74. talált fel. Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Közgazdaság.

Budapesti gabonázásde.

Reich Jenő és Trsa. heti jelentése: A búza árai érzékenyen visszaesnek. E visszafeloldésre a politikai helyzet adott okot. A fogyasztás tisztában van azzal, hogy a magyarországi búza-készletek igen megapadtak még is tartózkodik nagyobb beszerzésektől, mert a liszt-üzlet nem hezkésem megy. A határidő üzletben a rendkívül enyhe időjárás és a tisztult politikai helyzet szintén gyorstorta az árak visszaesését. A következő áringalozások állapíthatók meg:

Szokvány búza tav-ra	7-78 — 7-90
— máj-júnra	7-75 — 7-85
— őszre	7-30 — 7-45
— rosz. tav-ra	6-50 — 6-60
Tengeri máj.—jun-ra	3-80 — 3-88
Rozs. aug. tav.	6-05 — 6-10
Szék aug.—sept-re	10-90 — 11-10

Felolós szerkesztő: REITZ JANOS.

Kiadó-tulajdonos: CSANÁDY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Meghívás.

A KUNSZENTMÁRTONI TAKARÉKPÉNTÁR részvénytársaság 1897. év március hó 21-ik napján d. e. 9 órakor sajal helyiségében XXV. népszám. évi közgyűlést tartja, melyre a t. ez. részvényesek tisztelettel meghívhatnak.

Tárgyszorozat: 1. Közgyűlési elnök választása. 2. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kinevezése. 3. Igazgatóság jelentés. 4. Felügyelő bizottság jelentés. 5. Zarszámadások bemutatása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása. 6. Igazgató választása. 7. Aligargató választása. 8. Tíz igazgatósági tag

választása. 9. Felügyelő bizottsági tagok megválasztása. 10. Előterjesztés a T.-földvári malom ügyében. 11. Egyéb az alapszabályok 36. §-a értelmében kellő időben beérkezett kérények tárgyalása.

Az igazgatóság.

1529. szám.

ki. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye tiszai alsó járásba kebelezett Kun-Szent-Márton nagyközségben egy 350 ft évi fizetésű javadalomtól irónki állás lemondás folytán megtrészedvén, arra ezen- a pályázatot nyitók és felhívom a pályázni kívánókat, hogy minősítésekét igazoló pályázati kérényüket hozzám f. év március hó 20-ig nyújtsák be.

Jegyzői oklevéllel vagy legalább hat gym. osztályt végzett pályázók a községi képviselőtestület 203/2427. 1896. sz. határozata értelmében elnyhven részestlenk.

Tisza-Földvár, 1897. február 28.

Busa Ákos

főszolgabíró.

5011. sz.

tkv. 1896.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kunszentmártoni kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn János kunszentmártoni lakos végrehajtatónak Csekő Mária és Beni öcsödi lakosok, mint néhai Csekő Györgyné Dorogi Sára örökösök végrehajtat szvendök elleni 125 ft tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a kunszentmártoni kir. járásbírósg területén levő Kunszentmárton községhez tartozó P.-Mesterszálláson fekvő a p.-mesterszállási 576. sz. tjkvben A. §. 312/3. mern. sz. a. foglalt ingatlanból Csekő Györgyné Dorogi Sára tulajdoni bejegyzett fele részre az árverést 358 ft-án ezenem megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennb megjelölt ingatlan az 1897. évi március hó 27. napján délelőtti 9 órakor ezen kir. bíróság tkvi íktató hivatalán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladható fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át vagyis 35 ft 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árformával számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékepes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avgy

az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság. Kunszentmárton, 1896. december 7.

Dr. Hortobágyi József

kir. aljbíró.

5096. sz.

tk. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kunszentmártoni kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Hamar Józsefné Véres Mária végrehajtatónak Kanyó Mária Tarasváni Pálné és János végrehajtat szvendök elleni 350 ft tőke követelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a kunszentmártoni kir. járásbírósg területén levő T.-Kürt község határában fekvő, a t.-kürti 490. sz. tjkvben A. §. 1400. b. hsz. a. foglalt ingatlan fele részére az árverést 488 ft-án ezenem megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennb megjelölt ingatlan az 1897. évi március hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékepes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avgy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben vagyis 48 ft 80 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árformával számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékepes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avgy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kunszentmárton, 1896. december 12.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Dr. Hortobágyi József,

kir. aljbíró.

266. sz.

tkv. 1897.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kunszentmártoni kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szántó Dániel és Lévai Lajos T.-ughi lakos végrehajtatónak, Pinter Rózsa és Madovics Józsefné N. K. madarasi lakos végrehajtat szvendök elleni 282 forint illetve 212 ft tőke követelés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a kunszentmártoni kir. bíróság területén levő Cibakháza község határában fekvő, a cibakházi 699. sz. tjkvben A. §. 1470. hsz. a. cibakházi 996. számú tjkvben A. §. 1469. hsz. és a hibakházi 1010. sz. tjkvben A. §. 1471. hsz. a. foglalt tjkvvel homoki szántóknak jelzett de tényleg szőlővel beültetett ingatlanokból Pinter Rózsa illető 1/2 részre, egyen-

ként 210 ft. — továbbá a cibakházi 54 számú tjkvben A. §. 1972. hsz. a. foglalt szántóból Pinter Rózsa illető 1/2 részre 106 ft. — a cibakházi 54 sz. tjkvben A. I. 834. hsz. a. foglalt Pinter Rózsa, Pinter Gyula és Pinter Mária tulajdonát képező, de az 1881. 60. t.-cz. 156. §-a értelmében egészen elárverezendő kenderföldre 31 ft, és az ugyanazon tjkvben AL. 2401. 63. hsz. a. foglalt ugyanazok tulajdonát képező s a hivatkozott törvény szakas értelmében szintén egészen elárverezendő nulla földre 69 ft-án ezenem megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennb megjelölt ingatlanok az 1897. április hó 30 napján d. e. 9 órakor Cibakháza község közhazánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladható fogok.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százaléki készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árformával számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékepes érték papírban a kiküldött kezehez letenni, avgy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg. mint tkvi hatóság. Kunszentmárton, 1897. január 20.

Dr. Hortobágyi József,

kir. aljbíró.

Legbizalmasabb szer

AZ ÁLTALANOSAN ELISMERT ÉS JÓ HATÁSÚNAK BIZONYULT

„BARÁT ITAL“

című növényyszer gyomor-likőr készítmény

székrekedés, étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen.

Egy üveg ára 40 és 80 krajczár.

Kapható Kunszentmártonban Borzky Sándor, Kádár József és Némény testvérek fűszerüzletében.

Készítés és kivitel forrátkár:

H.-M.-VÁSÁRHELY,

Zenke Zoltán

Árpád-utca 12. sz.

Csanády József KÖNYVNYOMDÁJA KUNSZENTMÁRTONBAN.

Elvállal mindenemű könyvnyomdai szakmába való munkákat, úgy mint: hírlapok, művek, hivatalos és ügyvédi nyomtatványok, falragaszok, körlevelek, számlák stb. elkészítését.

Továbbá igen díszes névjegyek, eljegzési és esketési meghívók a leggyeszerűbbtől a legdíszesebbig nagy választékban találhatók. Gyógyjelentések illuzsió kiállítással a legfrívdebb idő alatt készülnek.

Végül elvállal mindenemű **KÖNYVKÖTŐ MUNKÁK** megbízás folytán. A leggyeszerűbb kiállítástól a legdíszesebbig megrendelhetők bármely könyvkötői czikkék s azok a lehető legutányosabb árak mellett szállítatlanok.

A „Kunszentmárton és Vidéke“ kiadóhivatala.

Egy jóházból való fiú tanulóul felvétetik.